

Стив Вокер

МАЛИ КОЊ

Прво сам помислио да је био неки миш, и нисам обраћао пажњу. Када се живи на оваквом месту, човек мора да очекује по неког миша. Истина: ноћу је њиштао и будио ме више пута. Устао бих из кревета, размакао завесе и погледао поспалих очију ка затвореном складишту с друге стране улице. Мислио сам да то њиштање допире оданде. Истина, такође: клопарао је иза дрвене цокле, баш како би то радио и прави коњ, да су коњи мали. Али то ми није падало на памет. Мислио сам да је то неки глодар крупних шапа.

Први пут сам га угледао једне недеље у време поподневне ужине – најтужније време у току недеље, бар што се мене тиче; искључим телевизор како бих избегао верске програме и, пошто немам шта да радим, постанем некако сав јадан: увек тако. Тако сам мазао хлеб маслацем кад сам зачуо рзање коња. Погледао сам. Вау! Стајао је тамо, ударајући копитом о линолеум поред кухињске оставе. Мали коњ. Ништа већи, стварно, од неухрањеног миша – виде му се ребра, очи исколачене. Пажљиво сам га посматрао, стајао мирно с хлебом у једној руци и ножем с груменом маслаца у другој. Да, био је то сигурно, најсигурније, коњ, један мали коњ.

Морам да кажем, одувек сам био исти, још од када сам превалио двадесету. У то време писао сам стихове за забавне мелодије, или сам бар мислио да то радим, али све моје песме биле су одбијене и био сам

на ивици да се сав растури. Ништа ми под милим Богом није ишло од руке. Недавно сам почео да обављам овај садашњи посао, па сам испричао продавцу са којим сам радио о свом проблему.

„Мани се тога”, ругао ми се. „Овде имаш добар посао. Мани се тога – никада нећеш успети.”

Оно што је у ствари хтео да каже било је: „Ти си један обичан тип, као и ја. Немаш никаквог разлога да мислиш да си писац стихова. Људи као што смо ми не пишу стихове.”

Био је у праву, наравно. Послушао сам његов савет, али имајте на уму да сам од тада, чини ми се, ја избегавао људе, као и ствари које су се могле окарактерисати као необичне. И тако, шта сам ја могао да урадим суочен с кризом у којој ми је један мали коњ нападао стан? Био ми је потребан савет, а познавао сам само обичан свет. Рекао сам једно двојици: „Ма дај – немој с нама да збијаш шале.” И наставили су да ме избегавају у наредних неколико дана.

Испричао сам то господину Даксберију, мом директору продаје. Исто је реаговао, а онда је почео да ми показује нове фотографије своје унучади.

„Не. Не. Стварно. озбиљно вам кажем”, рекао сам.

„О, да. Кажете, мали коњ? Па тако нешто не постоји.”

„Али постоји – видео сам једног таквог.”

„А што онда нико други није видео тако нешто? Што сте ви ту нешто посебни?”

Био је тамо и неки младић који је једно време радио хонорарно у одељењу за паковање. У то време сам избегавао да са њим разговарам, па чак и када сам морао да проверим стање лагера, јер ми је неко рекао да је он сликар – уљане боје и тако то. Потражио сам његову адресу у картотеци. Становао је близу места које сам морао да посетим – отишао сам тамо још истог дана.

„Извините.”

„Да.”

„Можда ме се сећате из Холисове фирме. Могу ли да уђем на тренутак?”

Пустио ме је.

Две наге девојке седеле су ослоњене леђима једна о другу на неком подијуму. Сликао их је, све у наранџасто. Било ми је јако непријатно. Једна је навукла домаћу хаљину и отишла да спреми чај, а она друга је једноставно остала тамо и чешкала се. Нисам ни добио чај, а нисам успео ни да испричам много од своје приче том младићу. Убрзо је постао саркастичан и замолио ме да одем. Девојке су се смејале док ме је гурао напоље.

Када сам се вратио кући коњ је пио млеко које сам му оставио у тацни. Усуо сам мало цереалија за доручак себи у шаку и понудио му

да једе. Стајао је и размишљао, али се није усудио да приђе. Досадило ми је да тамо чучим, па сам отишао да гледам телевизију.

Покушавао сам да га натерам да ми једе из руке свакога дана када сам га видео и најзад, две недеље касније, негде у току пре поднева – нешто ме је мрзело да одем на посао – докаскао је и са задовољством ми је јео из руке. Био сам узбуђен што га видим тако изблиза. Зато што сам га хранио, мало је добио на тежини. Како је само био мала савршена стварчица! Али ја, каквог ме је Бог дао, нисам могао да подносим ту његову тајанственост, ту његову изузетност. Одлучио сам да га убијем, да га отрујем и да га се ратосиљам.

Чим се та помисао увукла у мене, коњ ме је брзо погледао, устукнуо и одгалописао. Скинуо сам ципелу и потегао за њим. Али сам лоше нанишпанио; коњ је неповређен нестало кроз рупу у зиду где се некада налазила утичница док сам имао стари фрижидер.

Неколико ноћи касније пробудио сам се преплашен. Некакав сан, помислио сам, већ заборављен – или је онај коњ био у мојој спаваћој соби? Наједном сам се скаменио због тога, као да је то био неки паук. Прегледао сам креветске чаршаве, гледао испод намештаја, проверио дрвену цоклу да видим има ли пукотина, нових или старих. Ништа. Још једном сам размакнуо завесе да погледам на оно затворено складиште с друге стране улице. У вези са њим сам увек имао некакве сумње, а овога пута могле су то бити сићушне светилке које су сијале иза прљавих прозора с решеткама у нивоу тротоара.

Одмах сам се обукао, ставио батеријску лампу у цеп и пожурио преко. Стајао сам тачно испред прозора с решеткама – али они су били сувише прљави: кроз њих ништа нисам могао да видим.

Била су тамо и нека стара врата, на зарђалим шаркама. Шутнувши сам их отворио, два пута сам их шутнуо. Упалио сам своју батеријску лампу и ушао. Налазио сам се у канцеларији пословође: канцеларијски ормани, писаћи сто и остало још увек су били тамо. На зиду је висио календар стар дванаест година.

Ослушкивао сам. Да – некакво гребанье налик мишјем гребанью. Ово је свакако било место одакле је дошао мој мали коњ, и можда, негде у том складишту постоји читав чопор.

При светлости моје батеријске лампе ништа није имало неку боју. Корачао сам по трошним подним даскама ка главној просторији складишта. Једна висока, дрвена клизећа врата препречавала су ми пут. Нисам могао да видим никакву кваку, а ништа се не би померило ако бих почео да гурам или насрнем на та врата. Шутнуо сам их, али она су била дебела и солидна и нису се ни померила.

Шта бих још могао да учиним? Дигао сам руке и окренуо се да одем. Али после само неколико корака, зачуо сам како се иза мене

отварају клизећа врата. Поскочио сам престрашен. Да ли сам ја притиснуо некакво дугме и не знајући то? Да ли је тамо било некога?

Усмерио сам своју батеријску лампу. Шарала је по огромној таваници, показујући разбијена стакла светларника и ноћ изнад њих. А онда сам промахао њом по поду складишта.

Било је коња, да, приличан број, онаких као онај што је био у мом стану. Али исто тако, на све стране, као да су се окупили да присуствују неком спектакуларном догађају, били су људи. Сићушни људи. Хиљаде и хиљаде њих – високи као мали прст. Већина њих била је нага, неки су имали на глави папирне шешире и носили копља од поломљеног стакла. Многи од њих били су окупљени око ватри које су сами запалили. Стајали су мирно под светлошћу моје батеријске лампе, али онамо где моја батеријска лампа није досезала, неки су трчали.

Сада се налазим код своје куће, у кревету и с упаљеним светлом. Преседећу читаву ноћ читајући *Библију* наглас.

Превео с енглеског БОРЉЕ КРИВОКАПИЋ